

EIROPAS SAVIENĪBAS FINANŠU INTEREŠU AIZSARDZĪBAS KOORDINĀCIJAS PADOMES SĒDE

PROTOKOLS Nr.4

Rīgā

2011.gada 26.oktobrī

Sēdi vada:

Valsts sekretāre

S.Bajāre

Sēdē piedalās:

Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes locekļi:

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības uzraudzības fonda departamenta direktore	D.Rancāne
Tieslietu ministrijas Valsts sekretārs	M.Lazdovskis
Valsts kases Eiropas lietu departamenta direktore	K.Zencova
Zemkopības ministrijas Valsts sekretāra vietnieks	A.Lapiņš
Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvaldes direktora vietnieks	D.Aniņš
Valsts ieņēmumu dienesta Muitas kriminālpārvaldes direktors	E.Ceipe
Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieks	G.Gudermanis

Uzaicinātie:

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departamenta direktore	N.Lasmane
Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departamenta vecākā auditore	A.Avota
Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departamenta vecākā eksperte	L.Buivida
Finanšu ministrijas Eiropas Savienības uzraudzības fonda departamenta direktores vietniece - Ieviešanas sistēmas nodaļas vadītāja	I.Āboliņa
Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja galvenā speciāliste	N.Sitarska
Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja galvenā speciāliste	D.Spūle
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Attīstības instrumentu departamenta direktore	A.Andreičika

Sēdē nepiedalās:

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Valsts sekretāra vietniece, Investīciju departamenta direktore	V.Gēme
Finanšu ministrijas Budžeta departamenta direktore	I.Stepanova
Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka vietniece korupcijas apkarošanas jautājumos	J.Strīķe
Iepirkumu uzraudzības biroja vadītājs	A.Tiknuss
Ģenerālprokuratūras Starptautiskās sadarbības nodaļas prokurors	M.Viļums

Protokolē:

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departamenta
vecākā auditore

A.Avota

Sēde sākas plkst. 10:45

Sēdi atklāj **N.Lasmane**

Iebildumu par darba kārtību nav. Sēdes dalībnieki apstiprina darba kārtību.

1.

Grozījumi Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes nolikumā un Rīkojumā par padomes sastāvu

N.Lasmane informē sēdes dalībniekus par trīs galvenajām izmaiņām Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes (turpmāk – padome) darbību regulējošajos normatīvajos aktos un padomes sastāvā.

Par izmaiņām padomes sastāvā. Pēc Finanšu ministrijas jaunā valsts sekretāra apstiprināšanas padomes priekšsēdētājas pienākumus pildīs Finanšu ministrijas valsts sekretāre Sanita Bajāre. Padomes sastāvs tiek papildināts ar pārstāvi no Valsts kases Karīnu Zencovu, jo Valsts kase Eiropas Savienības (turpmāk - ES) fondu administrēšanā pilda Sertifikācijas iestādes funkciju un ir iesaistīta neatbilstību identificēšanā un ieturēšanā. Jaunā padomes sastāva struktūrā vairs netiks paredzēts padomes priekšsēdētāja vietnieks, jo Padomes priekšsēdētājs ir noteikts Finanšu ministrijas valsts sekretārs, līdz ar to jebkurā gadījumā padomes priekšsēdētāja funkcijas pildīs tā persona, kas pilda Finanšu ministrijas valsts sekretāra pienākumus, pie kam, sanāksmes notiek 2 reizes gadā, līdz ar to līdz šim ir bijis arī iespējams pielāgoties Finanšu ministrijas valsts sekretāra darba grafikam.

Š.g. 20.oktobra valsts sekretāru sanāksmē ir izsludināti grozījumi padomes nolikumā, kas paredz precizēt tās normas, kas noteikt konkrētus termiņus attiecībā uz padomes uzdevumiem un tiesībām. Turpmāk ministrijām, kas veic vadošās iestādes funkciju vai nacionālās atbildīgās amatpersonas pienākumus, kopsavilkums par konstatētajiem neatbilstoši veiktajiem izdevumiem ES politikas instrumentu, Eiropas Kopienas iniciatīvu, Pirmsiestāšanās fondu un Pārejas perioda palīdzības ietvaros (turpmāk – kopsavilkums) būs jāgatavo vienreiz gadā (iepriekš tika gatavots 2 reizes gadā), jo, apkopojot datus par konstatētajiem neatbilstoši veiktajiem izdevumiem par pārskata periodu, kas ir viens gads, iegūtā informācija par ES finanšu resursu apguvi būs daudz reprezentablāka, vienlaikus tiks samazināts arī administratīvais slogs ministrijām. Tiks iesniegts priekšlikums grozījumiem Likuma par budžetu un finanšu vadību 28.²panta pirmajā daļā svītrot šobrīd spēkā esošajā redakcijā termiņu līdz 1.septembrim.

Sēdes dalībnieki neieilst un pieņem zināšanai sniegto informāciju.

2.

Precizētais Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes darba plāns 2011.gadam, uzdevumu izvirzīšana 2012.gadam.

N.Lasmane informē sēdes dalībniekus par padomes darba plāna 2011.gadam aktualizēšanu un tajā iekļauto uzdevumu izpildi. Ir palicis neizpildīts darbs - Anketas par Līguma par ES darbību 325.panta īstenošanu dalībvalstīs 2011.gadā aktualizēšana un iesniegšana Eiropas krāpšanas apkarošanas birojam (OLAF).

Padomes locekļiem komentāri un papildinājumi par aktualizēto Padomes darba plānu 2011.gadam nav un plāns tiek apstiprināts.

N.Lasmane ziņo par 2012.gadā padomei izvirzītajiem uzdevumiem. Būtiskākās izmaiņas svītrots uzdevums sagatavot kopsavilkumu divas reizes gadā. Līdz 2012.gada 15.februārim sadarbībā ar padomē pārstāvēto ministriju un iestāžu pārstāvjiem atbilstoši pieprasījumam jāaktualizē un jāiesniedz OLAF Anketa par Līguma par ES darbību 325.panta īstenošanu dalībvalstīs 2011.gadā. Kā iepriekšējā gadā tiek plānotas divas padomes sēdes aprīlī un oktobrī, pārējā laikā uzturot komunikāciju elektroniski.

D.Rancāne jautā vai padomes 2012.gada darba plāna 7.punktā minētais termiņš 30.08.2012. attiecībā uz Informatīvā ziņojuma par 2011.gadā konstatētajiem neatbilstoši veiktajiem izdevumiem ES politikas instrumenta, Eiropas Kopienas iniciatīvas, Pirmsiestāšanās fonda vai Pārejas perioda palīdzības ietvaros (turpmāk – informatīvais ziņojums) iesniegšanu Ministru kabinetā nav par vēlu? Nav lietderīgi ziņot Ministru kabinetam par neatbilstībām gandrīz pēc gada, kas būtu pieļaujams gadījumā, ja ir runa par sistēmiskām neatbilstībām, kopējo situāciju, iekļaujot kādus priekšlikumus situācijas uzlabošanai.

N.Lasmane pieļauj, ka iespējams termiņu saīsināt, par ko tad padomes locekļiem būtu jāvienojas. Ierosina ES struktūrfondu vadošai iestādei ceturkšņa ziņojumus par neatbilstībām papildināt ar informāciju par citu ES politikas instrumentu ietvaros konstatētajām neatbilstībām.

D.Rancāne iebilst pret šādu ierosinājumu.

A.Lapiņš informē, ka pastāvīgi tiek ziņots par neatbilstībām Eiropas Komisijai, taču Ministru kabinetam informācija netiek sniegta. Ierosinājumi sistēmisku problēmu risināšanai, lai atbildētu uz neatbilstībām, tiek sniegti pēc ES lauku fondu administrēšanā iesaistīto iestāžu pašiniciatīvas un iespēju robežās veikti nepieciešamie grozījumi normatīvajā regulējumā. Taču līdz šim tas nav darīts tiešā sasaistē ar minēto informatīvo ziņojumu, kas būtu priekšlikums rīcībai turpmāk.

N.Lasmane rezumē, piekrītot, ka šis nav operatīvais informatīvais ziņojums, bet varētu sniegt sistēmiska rakstura problēmu izklāstu valdībai, rezultātā izdarot secinājumus/pieņemot lēmumus par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos vai citiem pasākumiem, kas būtu veicami.

A.Lapiņš papildina, ka informatīvais ziņojums varētu būt ar analītisku pieeju, īsākā formātā, atspoguļojot neatbilstību dinamiku, tendences salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, vienlaikus identificējot problēmas, iemeslus. Vai jau veiktās darbības uz konkrētu problēmu novēršanu ir uzlabojušas situāciju. Mainot formātu, tam varētu arī pievienot protokollēmumu, lai valdība lemj par nepieciešamo rīcību.

N.Lasmane informē, ka tiks izsūtītas kopsavilkuma veidlapas komentēšanai, kādu informāciju būtu iespējams sniegt un nepieciešams iekļaut informatīvajā ziņojumā.

D.Rancāne akceptē, ka, ja šis informatīvais ziņojums iesniegšanas termiņš paliek, tad tam nevajadzētu būt vēršam uz konkrētu laika periodu, bet atspoguļot situāciju kopumā, saturēt, piemēram, sistēmas novērtējumu, informāciju par paveikto un priekšlikumus turpmākai rīcībai.

N.Lasmane atbalsta priekšlikumus, ja minēto informāciju atbildīgās iestādes ir gatavas sniegt.

D.Rancāne vēlreiz akcentē, ka situāciju sarežģī tas, ka jau tiek sniegti katru ceturksni ziņojumi valdībai, ar galvenajiem akcentiem, secinājumiem un lēmumiem. Ir pagrūti sniegt informāciju, ja tā tiek prasīta citā griezumā, veidot citas tabulas.

A.Lapiņš neiebilstu sniegt informāciju valdībai kopā ar ES struktūrfondu ik ceturksni, bez lielas birokrātijas, jo jau šobrīd, piemēram, iepirkumu jautājumi, kas arī saistīti ar neatbilstībām, tika risināti kopā.

D.Rancāne atsakās piekrist šādam piedāvājumam dēļ jau šobrīd esošā lielā un darbietilpīgā saskaņošanas procesa, sagatavojot ceturkšņa ziņojumus par neatbilstībām.

A.Andreičika informē, ka par ES struktūrfondu 3.mērķa programmu nevarēs sniegt piedāvāto analīzi, jo programmas nenodrošina informāciju tikai par Latvijas partneru dalību.

Jau šobrīd tiek veiktas speciālas darbības, lai iegūtu informāciju konkrēti par Latvijas partneru neatbilstībām. Papildu analīzes veikšanai par tendencēm būs nepieciešami papildus cilvēkresursi. Piešķirums konkrētas programmas ietvaros netiek izdalīts pa dalībvalstīm. Piekrīt sniegt informāciju, ja ir pieļaujama atrunu par katras konkrētas programmas specifiku.

N.Lasmane noslēdz diskusiju attiecībā uz padomes 2012.gada darba plānu, vēršot uzmanību uz plānā iekļauto ikgadējo AFCOS dienestu Apaļā galda sanākumi 2012.gadā jūnija beigās/jūlija sākumā, kas šogad plānota Sofijā, Bulgārija un aicina sanāksmes dalībniekus apsvērt vēlmi piedalīties. Pārskats par šī gada sanākumi, kas norisinājās Prāgā, Čehijā, pieejams Finanšu ministrijas mājas lapā.

Sanāksmes dalībnieki aicināti sniegt priekšlikumus attiecībā uz 2012.gada Anketu par Līguma par ES darbību 325.panta īstenošanu dalībvalstīs, tajā iekļaujamajiem būtiskām tēmām, jautājumiem, praksi citās dalībvalstīs, kas interesētu.

Nolēma:

1. Nākamajā gadā informatīvo ziņojumu ir nepieciešams virzīt uz Ministru kabinetu, darbu organizējot tā, lai tas tiktu iesniegts iespējami īsākā laikā, pēdējo iesniegšanas termiņu 2012.gada darba plānā saglabājot 31.augustu.

2. Turpmāk pēc Līgumā par ES darbību 325.pantā minētā Eiropas Komisijas sagatavotā ikgadējā ziņojuma Eiropas Parlamentam un Padomei „Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzību – Cīņa pret krāpšanu” saņemšanas uz padomes sanākumi sagatavot prezentāciju, īsu pārskatu par būtiskāko.

Citi komentāri un papildinājumi padomes locekļiem par padomes darba plānu 2012.gadam nav, un plāns tiek apstiprināts.

3.

Kopsavilkums par 2011.gada 1.pusgadā konstatētajiem neatbilstoši veiktajiem izdevumiem Eiropas Savienības politikas instrumenta, Eiropas Kopienas iniciatīvas, Pirmsiestāšanās fonda vai Pārejas perioda palīdzības ietvaros.

A.Avota iepazīstina sēdes dalībniekus ar Kopsavilkumu par 2011.gada 1.pusgadā konstatētajiem neatbilstoši veiktajiem izdevumiem Eiropas Savienības politikas instrumenta, Eiropas Kopienas iniciatīvas, Pirmsiestāšanās fonda vai Pārejas perioda palīdzības ietvaros.

N.Lasmane noslēdz prezentāciju, ar kopēju secinājumu, ka neatbilstības ir diezgan būtiski samazinājušās. Lai arī atgūtas ir tikai 35%, kopējā tendence liecina par situācijas uzlabošanos salīdzinājumā ar iepriekšējo pusgadu.

A.Lapiņš ieilst pret atsevišķas informācijas atspoguļošanu informatīvajā ziņojumā, to nesaistot ar Eiropas Savienības fondu apguvi kopumā, radot nepareizu iespaidu attiecībā uz Eiropas Savienības fondu līdzekļu pareizu izlietojumu.

N.Lasmane skaidro, ka neatbilstību apjomu raksturo divas lietas – cik daudz finansējuma saņēmēji pieļauj kļūdas un cik efektīvi strādā administrējošās iestādes. Tas ko vēlami parādīt ir, vai iedibinātās kontroles sistēmas ir spējīgas atklāt attiecīgo daudzumu neatbilstības. Var papildināt tekstu ar skaidrojumu.

A.Lapiņš uzsver, ka lauksaimniecības un lauku attīstības nozarē ir īpaša, tipiska situācija, kad ir liels atbalsta saņēmēju skaits un Eiropas Lauksaimniecības un lauku attīstības fondu apguve ir ļoti sekmīga, līdz ar to atkārtoti uzsver, ka esošo kopsavilkuma redakciju nepieciešams papildināt ar analīzi un informāciju par neatbilstoši veikto izdevumu apjomu un konstatēšanas gadījumu īpatsvaram pret ES fondu ietvaros kopējām izmaksātajām atbalsta summām un apstiprināto projektu skaitu.

N.Lasmane noslēdz diskusiju, piekrīt papildināt kopsavilkumu ar vēlamo informāciju ņemot vērā katra fonda specifiku. Tiks izsūtītas esošās veidlapas ES fondu administrēšanā iesaistītajām iestādēm precizēšanai un papildināšanai, lai turpmāk nodrošinātu vienotu pieeju datu sniegšanai, vienlaikus pārskatot un sniedzot priekšlikumus par šobrīd esošo

kopsavilkuma formu un saturu, lai informācija, kas tiktu sniegta Ministru kabinetam būtu izsmelīga un uz tās pamata iespējams tiktu pieņemti kādi lēmumi.

D.Rancāne papildina ar ierosinājumu informatīvajā ziņojumā atspoguļot tikai grafikus, liekot uzsvāru uz būtiskāko un izceļot konkrētas problēmas. Turpmāk analizēt visas neatbilstības kopumā, ne tikai tās, kas ziņots Eiropas Komisijai un OLAF, jo tikai tā var secināt par esošajām problēmām fondu administrēšanā un lemt par nepieciešamo rīcību.

Nolēma:

1. Papildināt kopsavilkumu ar analīzi un informāciju par neatbilstoši veikto izdevumu apjoma un konstatēšanas gadījumu skaita īpatsvaram kopējās ES fondu ietvaros izmaksātajās atbalsta summās un apstiprināto projektu skaitā;

2. Sagatavot informatīvo ziņojumu iesniegšanai Ministru kabinetam.

3. Visām ES fondu administrēšanā iesaistītajām iestādēm sniegt atbalstu informatīvā ziņojuma sagatavošanā un pēc pieprasījuma saņemšanas iesniegt papildus informāciju, ko būtu nepieciešams iekļaut informatīvajā ziņojumā.

4. Visām ES fondu administrēšanā iesaistītajām iestādēm sniegt atbalstu kopsavilkuma veidlapu sagatavošanā un tā formu un saturu turpināt saskaņot elektroniski, lai turpmāk nodrošinātu vienotu pieeju datu sniegšanai un lai informācija, kas tiktu apkopota un gatavota iesniegšanai Ministru kabinetam, būtu izsmelīga un uz tās pamata iespējams tiktu pieņemti kādi lēmumi.

4.

Ierosinājumi sadarbības uzlabošanai starp tiesībsargājošām iestādēm un ES fondu vadībā iesaistītajām iestādēm krāpšanas gadījumu atklāšanā, lai aizsargātu ES finanšu intereses.

N.Lasmane informē par sistēmisku problēmu sadarbībā ar tiesībsargājošām iestādēm. Nav skaidrs kāpēc pēc iesnieguma par aizdomām par krāpšanu nosūtīšanas neseko sagaidāmā rīcība, sazināšanās, nopratināšana, iepazīšanās ar ziņotāja rīcībā esošo informāciju, dokumentāciju. Bažas, ka Eiropas Komisija var pārņemt par vājo sadarbību un esošo sistēmu. Ziņotājam nav iespējas iepazīties ar lēmumu par atteikuma iemesliem.

D.Rancāne norāda uz izveidoto neformālo tiesībsargu grupu, kas tiek sasaukta pēc nepieciešamības vismaz reizi ceturksnī, lai pārrunātu sakrājušos gadījumus ar aizdomām par krāpšanu, vai cita rakstura, kas skar tiesībsargu kompetenci. Būtu vēlme, lai pēc šīm tikšanās sekotu kāds kopsavilkums par atlikušām problēmām, kuras turpinātu pārrunāt padomes sanāksmēs. Ir daudz gadījumu, it īpaši uzņēmējdarbības programmās, kad ir ziņots tiesībsargājošām iestādēm, taču visbiežāk ir saņemta atbilde, ka kriminālprocess netiek uzsākts. Eiropas Komisijai šis var sākt šķist aizdomīgi. Tajā pat laikā pēc būtības kā neatbilstība tā tiks uzskatīta no fonda administrējošās iestādes puses un attiecināmo izdevumu apmērs nacionālā līmenī tiks samazināts jebkurā gadījumā. Ir daudzi gadījumi, kad ir viltoti dokumenti acīmredzami, bet lieta tālāk atbilstoši šī brīža likumdošanai netiek virzīta. Kā šo kopējo problēmu varētu risināt?

N.Lasmane min konkrētu gadījumu iepirkuma konkursā, kad tiek iesniegti no viena pretendenta divi vienādi piedāvājumi ar dažādām cenām, kur ir skaidrs, ka ir bijis tīšs nodoms uzvarēt šajā konkursā, attiecīgi kropļojot konkurenci. Taču no Valsts policijas tika saņemts atteikums uzsākt kriminālprocesu. Eiropas Komisija arī to traktētu kā krāpšanu, taču Latvijā acīmredzot šis vārds tiek interpretēts šaurāk.

G.Gudermanis bilst, ka te atkal nonākam pie kriminālprocesuāliem jautājumiem un pierādīšanas iespējām konkrētu noziedzīgā nodarījuma sastāvu katrā konkrētā gadījumā. Nevarētu piekrist, ka lielākajā daļā gadījumu netiek nekā darīts, ka kāds netiek nopratināts. Ja kriminālprocess netiek uzsākts, tad arī nopratināšana netiks veikta. Kas attiecas uz minētajiem faktiem Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldē šobrīd ir deviņi procesi un trīs gadījumos ir atteikts, līdz ar to nevarētu runāt par negatīvu tendenci. Ja kādam ir radušās

aizdomas par krāpšanu, tad nākamais jautājums ir kā to var pierādīt. Ir bijuši gadījumi, konkrēti Liepājas gadījums, kad lieta nonāca Ģenerālprokuratūrā un tās viedoklis bija galīgs un nepārsūdzams. Un ir citi gadījumi, kad Valsts policijas lēmumi tiek pārsūdzēti, lieta nonākusi Ģenerālprokuratūrā, kā rezultātā pieņemts lēmums par atteikumu uzsākt kriminālprocesu. Līdz ar to ir jāskatās katrs konkrētais gadījums atsevišķi. Ja kādam pēc kaut kādām subjektīvām pazīmēm ir aizdomas par krāpšanu un var konstatēt neatbilstību, procedūras pārkāpumus, bet konkrēti runāt par tādu iespēju nevar krimināltiesiskā izpratnē. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, kad vispār ir bijuši viens līdz divi kriminālprocesi, nevarētu teikt, ka situācija ir uzlabojusies, bet tieši otrādi sliktāka, ņemot vērā ka noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes tiek konstatētas, bet, ja vērtē tieši darbu un reakciju uz iesniegumiem, ir palielinājusies gan iestāžu aktivitāte ziņot par pārkāpumiem, kā rezultātā arī pieaudzis pārvaldes darba apjoms, tiek skatīti procentuāli trīs reizes vairāk gadījumi kā iepriekšējos periodos.

N.Lasmane informē, ka arī projektu realizācija ir aktivizējusies pēdējos gados, salīdzinot ar perioda sākumu, līdz ar to ir prognozējama tendence šiem gadījumiem, par kuriem tiks ziņots tiesībsargājošām iestādēm, vēl pieaugt. Jautā, vai ir atbalstāms, ka turpinās sadarbība minētajās tiesībsargu apakšgrupās?

G.Gudermanis atbalsta. Tas dod iespēju izskatīt vai ir perspektīva. Ja ir, tad kāda un lai nerodas iekšēju būtisku domstarpību pēc tam.

N.Lasmane aicina iespēju robežās uzturēt neformālāku ciešāku komunikāciju pirms lēmumu pieņemšanas/ paziņošanas, nosūtot vēstuli pieteicējam.

G.Gudermanis ir ar mieru, ka, paziņojot par pieņemtajiem lēmumiem, atteikumu uzsākt kriminālprocesu, varētu informēt plašāk.

M.Lazdovskim ir bažas, vai no izdevumu attiecināmības viedokļa fondu administrējošās iestādes vispār pašas izprot, kas ir tie gadījumi, par kuriem jāziņo. Tiek iesniegti gadījumi Valsts policijai izskatīšanai, kas savukārt pieņem lēmumu uzsākt vai neuzsākt lietu. Ja seko atteikšanās uzsākt kriminālprocesu, vai izdevumi paliek neattiecināmi vai ir attiecināmi?

N.Lasmane atbild, ka izdevumi ir neattiecināmi.

M.Lazdovskis jautā kāpēc? Kas tādā gadījumā sedz šīs izmaksas? Vai tās tiek segtas no valsts budžeta? Varbūt administrējošo iestāžu darbinieku, ierēdņu pārāk piesardzīgas darbības rezultātā tiek pārāk daudz gadījumi uzskatīti par neatbilstībām, kas patiesībā tādi nav. Vispārēji varētu rasties politiķu aprindās jautājums situācijā, kad tiek konstatēta neatbilstība, bet pārkāpumu tiesībsargājošās iestādes nekonstatē, kurš tādā gadījumā maksā?

N.Lasmane atkārtoti uzsver, ka nav pieļaujams, ka iepirkuma konkursā startē viens uzņēmums ar diviem vienādiem piedāvājumiem, bet dažādām cenām. Tā viennozīmīgi ir neatbilstība un nopietns iepirkumu procedūras pārkāpums. Šajā gadījumā pašvaldības SIA būs jāsedz neatbilstība.

M.Lazdovskis jautā, kas notiks, ja šis pašvaldības SIA vērsīsies tiesā, ko segs no valsts budžeta, jo izmaksas netiek deklarētas. Šajā saskata risku sistēmā, kā pēc tam, kad ir veikti darbi un izmaksas, tiek pārbaudīti sākotnējie dokumenti un pieņemti lēmumi par izmaksu neattiecināmību. Rezultātā izmaksas būs valsts budžeta izdevumi. Ir jārada sistēma, lai būtu pārlicība, ka izmaksas beigās būs attiecināmas, nevis veikt pārbaudes tikai pēc tam, kad konkursi jau ir noslēgušies, darbi un izmaksas veiktas. Ierosina noteikt sliksni, summu, kuru pārsniedzot, Iepirkumu uzraudzības birojs (IUB) pārbauda katru gadījumu

S.Bajāre vērs uzmanību, ka neattiecināmības procents Latvijā ir normas robežās. Šobrīd ļoti skrupulozi tiek aplūkotas tādas lietas kā sistēmisks risks un iespēju vai šāds risks eksistē vai nē, jo sekas var būt mērāmas ne tikai šajos dažos procentos, kas ir neattiecināmības risks, bet ir mērāmas pat veselā laika periodā, kad vispār var tik apturēts finansējums. Piekrīt, ka ir vērts samērot riskus un arī tam, ka ļoti iespējams IUB kapacitātes stiprināšana ir lētāka zināmā mērā, nekā no budžeta maksāt konstatētās neatbilstības. Ļoti iespējams, ja šādu risku

ir iespējams identificēt, izmērīt un noteikt, ka šis risks ir milzīgs, tad ļoti iespējams, ka šī sistēma ir tādā veidā arī uzlabojama, pilnveidojama vai maināma.

M.Lazdovskis vēlreiz uzsver, ka nevar realizēt vairāku miljonu vērtus projektus, veikt procedūras, kuras gala rezultātā ir atzītas par likumīgām un pēc tam de facto, kad ir izdarīti darbi, sākt skatīties, vai prasības kādam nešķiet nesamērīgas. Tas ir ļoti liels risks.

N.Lasmane rezumē, ka šis ir jautājums kas jādiskutē Eiropas Komisijā, šobrīd, kad tiek stiprināti jaunā perioda regulējumi. Kontrolējošās iestādes ex-post nāk un nāks.

D.Rancāne pauž viedokli, ka tas, ko mēs jau esam izdarījuši, ir veiktie grozījumi normatīvos attiecībā uz iepirkumu pirmspārbaudēm. Turpmāk tiks intensificētas iepirkumu pirmspārbaudes, ar mērķi preventīvi novērst iespējamus pārkāpumus iepirkumu jomā. Turpmāk plānots, ka iepirkumu pirmspārbaudes veiks ne tikai IUB, bet arī AI/SI. Jau šobrīd tiek piemērotas salīdzinoši zemākas korekcijas konstatēto neatbilstību gadījumos. Tai pat laikā uzsver, ka šie visi pārkāpumi un korekcijas, kas ieviestas, tiek veiktas saskaņā ar Eiropas Komisijas auditu rezultātā izteiktajiem secinājumiem, kas ir daudz bargāki. Vēl attiecībā uz to - aizdomas par krāpšanu un, ja nav lēmuma, ka jāierosina krimināllieta, viennozīmīgi Eiropas Komisija pateikusi arī pēdējā OLAF sanāksmē, Latvija ir atbildīga par to ka tā ir neatbilstība jebkurā gadījumā pat, ja kriminālprocess nav uzsākts. Ja konstatēts pārkāpums, piemēram, Liepājā bija viltots dokuments – VID izziņa par nodokļu parādu neesamību (nodokļu parāds bija), lai saņemtu projektu, diemžēl krimināllietu neierosināja, jo nav konstatēts nodoms, ka viņš viltoja, un dēļ viltota dokumenta saņēma atbalstu. Tā viennozīmīgi ir 100% neatbilstība, zaudējums valsts budžetam vai finansējuma saņēmējam, ja tāds, protams, vēl eksistē.

N.Lasmane informē, ka arvien tiek saņemtas sūdzības Eiropas Komisijā, ka Latvijā konkurence nav godīga, arī paši uzņēmēji vēlas, lai būtu stingrāka kontrole, jo tā ir arī viņu kā nodokļu maksātāju nauda.

Nolēma:

1. Ņemot vērā, ka tiesībsargājošām iestādēm un Eiropas Komisijai ir atšķirīga izpratne par jēdzienu „krāpšana”, turpināt sadarbības uzlabošanu starp tiesībsargājošām iestādēm, veicinot tiesībsargājošo iestāžu izpratni par dažādiem ES fondu jautājumiem, tai skaitā neatbilstību būtību, identificēšanu un citiem jautājumiem, nepieciešamības gadījumā veikt grozījumus normatīvos aktos.

2. Arī turpmāk organizēt sanāksmes ar tiesībsargājošo iestāžu pārstāvjiem, lai pārrunātu neskaidros jautājumus saistībā ar aizdomām par krāpšanu vai korupciju.

3. Tiesībsargājošām iestādēm turpmāk, paziņojot par atteikumu uzsākt kriminālprocesu, informēt plašāk, pamatojot pieņemto lēmumu.

5.

Par negatīvo publicitāti presē

Sanāksmes dalībnieki ir iepazinušies ar š.g.1.oktobrī Latvijas Avīzē publicēto Valda Bērziņa rakstu „Turpinās ES budžeta izšķērdēšana” un vienojas, ka atbildes reakcija ir nepieciešama, sazinoties ar Ārlietu ministriju un sagatavojot vēstuli.

Valsts sekretāre sēdi slēdz plkst.12:00

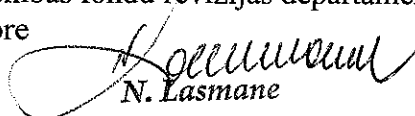
2011.gada 16. novembrī

Valsts sekretāre

S.Bajāre

Eiropas Savienības fondu revīzijas departamenta
vecākā auditore

N. Lasmane

A.Avota

